

ΑΡΘΡΟ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy,
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

Το σχέδιο Α για την Κύπρο

Ο σκληρός τρόπος με τον οποίο επιβλήθηκε στην Κύπρο το κούρεμα καταθέσεων και η αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα έχει προκαλέσει πικρία και απογοήτευση στους πολίτες και έχει οδηγήσει σε προτροπές για εξεύρεση λύσης εκτός τρόικας ή ακόμα και έξοδο από την ευρωζώνη. Κατανοούμε την πικρία και την αγωνία των συμπολιτών μας. Όμως τέτοιες σημαντικές αποφάσεις δεν πρέπει να λαμβάνονται εν βρασμό ψυχής αλλά μέσα από μια νηφάλια και αντικειμενική αποτίμηση των εναλλακτικών επιλογών. Κάθε πρόταση που κατατίθεται στο τραπέζι πρέπει να προβαίνει σε μια ψύχραιμη και ρεαλιστική αποτίμηση των υπέρ και των κατά. Ανώδυνες λύσεις δεν υπάρχουν.

Το σχέδιο Α της Κύπρου επιβάλλεται να είναι η παραμονή μας στο ευρώ και η πιστή τήρηση των συμφωνηθέντων με την Τρόικα. Έχουμε ήδη πληρώσει βαρύ τίμημα επωμιζόμενοι το κόστος προστασίας καταθετών στην Ελλάδα και των αρνητικών συνεπειών που αυτό θα είχε σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Η αποφυγή του κουρέματος στις καταθέσεις αυτές πιθανόν να μας στοιχίσει 2 με 3 δις. Εφαρμόζοντας πιστά τις αναγκαίες διαρθρωτικές και άλλες μεταρρυθμίσεις θα θέσουμε πιο γερές βάσεις στην οικονομία μας και θα μπορέσουμε ταυτόχρονα να ανακτήσουμε την αξιοπιστία μας. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορέσουμε να ζητήσουμε κάτι περισσότερο από την Ευρώπη μετά τις Γερμανικές εκλογές, με επιχείρημα το δυσανάλογο κόστος που έχουμε επωμιστεί. Αυτό μπορεί να είναι ένα σχέδιο τύπου “Μάρσαλ” της τάξης των 2-3 δις, πιθανόν από υφιστάμενα διαρθρωτικά ταμεία, και κάποια αναδρομικότητα στην εφαρμογή της Τραπεζικής Ένωσης για την περίπτωσή μας.

Το πιο πάνω σχέδιο Α θα επαναφέρει με την πάροδο του χρόνου και τα επίπεδα εμπιστοσύνης στο σύστημα δημιουργώντας μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης για την Κυπριακή οικονομία. Οι φωνές που ακούγονται για άμεση έξοδο μας από το Μνημόνιο που μόλις (και με μεγάλη καθυστέρηση) συμφωνήσαμε ή ακόμα και για έξοδό μας από το ευρώ έχουν ακριβώς την αντίθετη επίδραση. Επιδεινώνουν το αρνητικό κλίμα και πλήττουν το ήδη χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στο σύστημα.

Η ιδέα ότι θα μπορούσαμε από μόνοι μας, χωρίς δανεισμό, να εξασφαλίσουμε τα αναγκαία κεφάλαια για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών μας (επιβάλλοντας π.χ. ένα μεγαλύτερο κούρεμα για όλους τους μη εγγυημένους καταθέτες σε όλες τις τράπεζες) δεν είναι ρεαλιστική. Ακόμα και αν μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε 10 με 17 ή περισσότερα δις με αυτό τον τρόπο, θα χρειαζόμασταν επιπλέον να εξασφαλίσουμε τη παροχή επιπλέον ρευστότητας για να μπορεί να λειτουργεί εύρυθμα η πραγματική οικονομία χωρίς ασφυκτικούς περιορισμούς κεφαλαίων. Χρειαζόμαστε δηλαδή συνεχή ροή ευρώ και όχι απλά μια συγκεκριμένη ποσότητα τη δεδομένη

στιγμή. Αυτή η εξασφάλιση ρευστότητας σε ευρώ μπορεί να έρθει μόνο από την ΕΚΤ, συνεπώς λύση εντός της ευρωζώνης αλλά εκτός τρόικας δεν είναι εφικτή.

Οι φωνές που ακούγονται για έξοδό μας από το ευρώ επικαλούνται συχνά παρόμοιες απόψεις που έχουν εκφραστεί από αρκετούς διάσημους οικονομολόγους. Είναι γεγονός ότι η υποτίμηση του εθνικού νομίσματος προκρίνεται συχνά ως ένας γρήγορος και αποτελεσματικός τρόπος για να επανακτήσει μια οικονομία την ανταγωνιστικότητά της. Αυτό όμως ισχύει κυρίως για βιομηχανικές οικονομίες που ήδη έχουν εξαγωγική βάση και μπορούν με μια υποτίμηση να αυξήσουν γρήγορα τις εξαγωγές τους. Η Κύπρος είναι μια χώρα που εισάγει τα περισσότερα αγαθά, και κυρίως τις πρώτες ύλες (πετρέλαιο, σίδηρο, κ.λπ.) που χρησιμοποιεί σε τομείς όπως π.χ. ο Τουριστικός, ο Κατασκευαστικός και η Μεταποίηση. Σε μια μικρή οικονομία όπως η Κύπρος της οποίας η παραγωγή βασίζεται στις εισαγωγές, μια μεγάλη υποτίμηση απλά θα αύξανε το κόστος παραγωγής και θα μείωνε την ανταγωνιστικότητα εκτός και αν οι μισθοί μειώνονταν δυσανάλογα για να καλύψουν τις αυξήσεις στο κόστος εισαγωγής. Με δεδομένο ότι ο Τουριστικός και ο Κατασκευαστικός αλλά και ο Αγροτικός τομέας βασίζονται ήδη σε πολύ φθηνό ξένο εργατικό δυναμικό, είναι πολύ δύσκολο να κερδίσουμε περαιτέρω ανταγωνιστικό πλεονέκτημα με μια υποτίμηση.

Η επιστροφή στην λίρα θα σήμαινε επίσης άμεση τρομακτική μείωση (πιθανώς κατά το ήμισυ) της αξίας των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων που δεν έχουν υποστεί κούρεμα καταθέσεων, λόγω της συνεπαγόμενης μεγάλης αύξησης της τιμής των εισαγόμενων προϊόντων και των πληθωριστικών τάσεων που θα εξελιχθούν. Η απότομη απομείωση πλούτου του πληθυσμού σε μια στιγμή όπου υποφέρουμε ήδη από πολλαπλό αρνητικό σοκ λόγω μόνιμης απώλειας κεφαλαίου επιχειρήσεων, έλλειψης ρευστότητας, δρακόντειων περιορισμών στην εσωτερική και εξωτερική διακίνηση χρήματος, απώλειας εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα, απώλειας μεγάλου μέρους ενός σημαντικού τομέα όπως ο τραπεζικός, και εν μέσω των υφιστάμενων μέτρων λιτότητας που εφαρμόστηκαν εδώ και καιρό, θα είχε άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στο βιωτικό μας επίπεδο και στα σχέδια κατανάλωσης και επένδυσης του ευρύτερου εγχώριου πληθυσμού.

Τέλος, η υποτιμημένη λίρα θα καθιστούσε το Κυπριακό χρέος σε ευρώ άμεσα μη βιώσιμο και θα μας ανάγκαζε σε άμεση στάση πληρωμών και σε μη ελεγχόμενη χρεωκοπία. Οι άμεσες και βραχυπρόθεσμες οικονομικές συνέπειες από ένα τέτοιο πιστωτικό γεγονός είναι συνήθως σόβαρες (π.χ. οικονομική απομόνωση), αλλά στην περίπτωσή μας θα ήταν μόνο η αρχή του κακού αφού η συνεπακόλουθη πολιτική απομόνωση θα έθετε σε κίνδυνο και την θωράκιση του κράτους που επιτύχαμε με την ένταξη στην ΕΕ που ήδη αποδίδει στα πολυσύνθετα θέματα του φυσικού αερίου.

Μάριος Ζαχαριάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σταύρος Ζένιος, Καθηγητής, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Βάσω Ιωαννίδου, Τμήμα Χρηματοοικονομικής, Tilburg University

Γίαννης Κασπαρής, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σωφρόνης Κληρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Πανεπιστήμιο Κύπρου

Άντρος Κούρτελλος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Μιχάλης Μιχαήλ, Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Γιώργος Νησιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής,
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ανδρέας Σαββίδης, Καθηγητής, Τμήμα Εμπορίου Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας, ΤΕΠΑΚ

Κώστας Χατζηγιάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λούης Χριστοφίδης, Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου